№ 125. Otrdeen, 30. oktobri 1912. g. 1912.

Makſà,
Jelgawâ ekſped. ſanemot
par 1 gadu 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — „ 60 „

ar peeſuhtiſchanu mahjâs
par 1 gadu 2 rub. 50 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 35 „
par 1/4 gadu — „ 70 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Makſà,
par paſtu peeſuhtot:
par 1 gadu . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uſ ahrſemem
par 1 gadu 5 rub. — kap
par 1/2 gadu 2 „ 80 „
par 1/4 gadu 1 „ 50 „
par 1 mehn. — „ 60 „

Numurs makſà 3 kap.

Paſte kaſte № 17.

Iſnahk 3 reiſes nedekà: otrdeenà, ceturtdeenà un ſeſtdeenà.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawâ, Skrihwera ceelà № 35.

91. gada gahjums.

Sludinajumi makſà:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſê 20 kap.

Peekta Rig. Sawſtarpigà Kreditbeedriba

Rigâ, Terbatas ceelà Nr. 7. — Telefons 1905.

Makſà krona nodokļus neatrehkinot, par noguldijumeem uſ noteiktu laiku 6%, uſ nenoteiktu laiku (tekoſchu rehkinu) 5 % par gadu.

Peenem wekſelus preekſch eekaſeſchanas un iſdara naudas pahrwedumus uſ wiſàm Kreewijas pilſehtam.

Apdroſchina premiju biletes pret amortiſaziju.

NB. Noguldijumus iſmakſà beſ eepreekſchejas uſteikſchanas, peenem un iſſuhta ari pa paſtu.

Darba laiks no 1/2 10—3. Beſ tam pehzpuſdeenâs ikdeenas no 6—7, bet ſeſtdeenâs no 5—7 peenem noguldijumus un iſmakſà prozentes.

Walde.

Balkanu karſch.

No kara lauka ſwarigakàs ſinas ir tàs, ka ari Saloniki un Monaſtira krituſchas greeku un ſerbu rokâs.

Belgradê, 8. now. (26. okt.). Peenahkuſi ſina, ka Monaſtira eenemta. Serbu preekſchpulki eegahjuſchi ari jau Salonikos.

Ahrſemju militar-agenti peelaiſti pee aktiwàs armijas wirſchtaba.

Generała Naſchitſcha diwiſija dewàs 21. okt. pahr Kiſtendilu uſ Adrianopoli bulgareem palihgâ.

Belgradê atweſti 78 ſaguhſtiti turku ofizeeri, 45 unterofizeeri un 578 ſaldati un 21 eewainots ofizeers un 250 eewainoti ſaldati.

Sofijà, 8. now. (26. okt.). Bulgari eewed ſawu ziwilpahrwaldibu eekarotos Pech ſchemas, Muſtafapaſchas, Dirdſchalas, Kirkilifes, Malotirnowas, Garnadſchumnas, Lileburgas, Babaeſkas, Wiſas, Waſilikas un Kotſchanas apgabalos. Bulgaru agrarbanka ſuhtis uſ minetàm weetam agentus, lai ſneegtu palihdſibu eedſihwotajeem.

Bulgaru armijas intendantura rihkojas uſ labako un zaur to leelà mehrà pabalſta kara operazijas.

Sofijà eerahdàs rumaneeſchu ſlimneeku kopeju nodaka.

Londonê, 8. now. (26. okt.). Awiſe „Times“ ſino no Sofijas, ka bulgari eenehmuſchi Tſchataldſchas liniju. Ofizialu ſinu par to wehl naw.

Uſ Korfu ſalu aiſſuhtiti 52 turku ofizeeri un 612 ſaldati, kuri ſaguhſtiti Preweſu eenemot.

Zetinjê, 8. now. (26. okt.). Pee Skutareem lihſt leetus jau diwas deenas. Wiſa apkahrtne uſpluhduſi. Dehl tam, ka nebij eeſpehjams apgahdat kara ſpehku ar pahrtiku, tad generalis Martinowitſchs weda to uſ Alekſiju. Kad turki to manija, wini uſſahka uſbrukumu, bet tika atſiſti un zeeta leelus ſaudejumus.

Bukareſtê, 8. now. (26. okt.). Sche peenahkuſi ſina, ka ſultans jau atſtahjis Konſtantinopoli.

Konſtantinopolê, 9. nowembrî (27. okt.). Eeradàs Auſtrijas un Italijas kreiſeri ar brihwprahtigàs flotes twaikoni „Saratow“. Eeradàs karaliſkà jachta „Malta“.

Muſtafa-Paſchà, 8. nowembrî (26. okt.). Wiſu deenu aſinaina kauja dehl Papas-Tepe eenemſchanas. Atſiſdami weſelu rindu nahwigu uſbrukumu no turku puſes, pehz ofizialàm ſinam, bulgari pret wakaru galigi noſtiprinajàs Papas-Tepê.

Atenàs, 9. nowembrî (27. okt.). Uſ waldibas peepraſijumu, waj Saloniki eenemti, karaliſkà wirskorteła preekſchneeks telegraſê: Karalis dabuja no diadocha paſinojumu, ka ceturtdeenà Saloniku komandants ligis preekſcha pilſehtas padoſchanas. Diadochs pagehrejis, lai padodas ari kara ſpehks, kas atrodas Salonikos, kà ari zeetokſnis Karaburnu atdoſchanu, dodams preekſch ta komandantam terminu lihdſ 8. nowembra (26. okt.) rihtam.

Atenàs, 9. nowembrî (27. okt.). Ofiziali ſino, ka 8. nowembra (26. okt.) wakarà kapituleja Saloniku kara ſpehks, kà ari Karaburnu zeetokſnis. Sanemta guhſtibà 25,000 wihru leela armija.

Poļu darbiba Latgalê.

Poļu nazionalà kuſtiba ſem kreewu un wahzu ſpeedeena weenmehr peenemas ſpehkâ. Ko poļu tauta ſpeeſta ſaudet zihnâ ar ſtiprakàm nazijam, to wina zenſchas eekarot pee maſakàm tautibam, kuru nazionalàs poſizijas ir wehl wahjas. Paſtahwigi ſaudedami ſawu teritoriju Rihta-Pruhſijà, poļi cekaro jaunas platibas Leetawà, Baltkreewijà un ari Latwijà. Tà iſgahjuſchà gada poļu-leiſchu prahwas par baſnizas nemeereem gaiſchi peerahda, ko poļi ceſpehjuſchi beidſamos gadu deſmitos paturahdat Seemel-Reetrumu apgabalà. Weſelas draudſes ar tuhkſtoſcheem eedſihwotaju atklahti peeteizàs pee poļu tautibas un iſmet no baſnizam leiſchu walodas leetoſchanu. Baltkreewijà un katoļu Latwijà nowehrojams tas pats. Sihmejotees uſ poļu darbibu Latwijà, japeewed weſela rinda draudſchu, kur poliba ir nehmuſi pahrſwaru par latweetibu. Kurſemes augſchgalà ſeptinas draudſes ar apmehram 35,000 eedſihwotaju azim redſot atkriht no latweeſchu tautibas.

Latgalê, Witebſkas gubernà, daſchas leelas draudſes gar Daugawmalu padodas waj jau padewuſchàs pilnigi poļu eeſpaidam, latweeſchu walodai par leelu ſaudejumu. Tà apmehram 60,000 katoltizigu latweeſchu atronas ſawas tautibas paſaudeſchanas breeſmàs.

Poļu muiſchneeziba Latgalê ir zeeſchi ſaiſtita ar wiſpoļu nazional-demokratiſko partiju un rihkojas ar leeleem materialeem lihdſekleem.

Pagahjuſchà waſarà kahda Daugawmalas poļu magnata pilî bij nazional-demokratu ſapulze, kurà peedalijàs partijas beedri no Polijas un no Peterburgas poļu kolonijas. Peterburgas poļi, kas nehmuſchi roką katoļu metropolitu, bij aizinati kà baſnizas aprindu preekſchſtahwji. Lai gan ſchi ſapulze notikuſi pilnigi ſlehgta un wiſleelakà kluſibà, tomehr par to kaut kas tizis ſinams ari ahrpus poļu ſabeedribas. Schinî ſapulzê jo plaſchi bij eekuſtinats jautajums par poļu darbibu ſtarp latweeſchu katoleem. Starp zitu „konſtatets“ fakts, ka latweeſchu elements Latgalê [illegible] ſihmes [illegible] aſiniaas tautas pamoſchanàs un tapehz poleem jaiſſleetojot ſchis gadijums preekſch ſawas nazionalàs propagandas. Latweeſchu katoļu garidſneeziba bij atſihta ſchinî ſinâ par bihſtamu elementu un to noſpreeda wiſeem lihdſekleem aprobeſchot. Sihmejotees uſ kreewu elementu Latgalê, ſapulzejuſchees bij atſinuſchi, ka tas eſot wahjaks par poļu elementu un, kà tahds, winſch ar laiku warot padotees poļu pahrſwaram. Poļi galu galà buhſchot tee, kas pahrwaldiſchot ſcho ſemes ſtuhri Latwijà un ſpehleſchot ſcheit noteizoſchu lomu, turot weetejos latweeſchus tikai par etnografiſku materialu nahkoſchai leelajai Polijai.

Un pateeſi poļu pirkſts jau manams ari praktiſkà dſihwê. Tà, atſkaitot agrak iſzeltos katoļu garidſneekus no ſwarigakàm poſizijam, beidſamàs deenàs teek paſludinatas wehl jaunas baſnizkungu pahrzelſchanas, apſihmetas ar ſkaidru tendenzi, wahjinat garidſneecku eeſpaidu latweeſchu nazionalà dſihwê. Muiſchneeki, ſaſinà ar Polijas ſtiprakàm organiſazijam, jo

Paſpahrne.

Kà war?...

Spulgonis.

Daudſ dſeeſmas teezos dſeedat;
Jau daſchas iſdſeedatas. —
Bet tàs, kas atlikuſchas,
Kad tàs lai iſdſeed wairs? —
Aj, toreiſ bija ſeedons
Pilns ſaules wiſuma,
Pilns leegu, maigu wehſmu,
Pilns waronu twirtuma.
Nu kraukli kehrz, kur klauſas,
Ja, kraukli un wahrnas ar'. —
Kà tur lai atlikuſchàs
Gan dſeeſmas iſdſeedat war?...

Leelee un maſee.

Originalſtahſtinſch no Oſollapu Jahna (Sapnotaja).

... Tas notika pee wakarinu galda. Suta, pazeldamàs no wahroſchà katlina plihts preekſchà, iſklihda gar apkwehpuſchajeem greeſteem un aiſmigloja ſemo logu ruhtis pusgraudneeka Smildſina iſtabà.

Ar ſegam aiſkahrtà kaltinà weegli lihgojàs ſchuhpulits, no kura pa brihſcham atſkaneja maſàs Mizites balſs. Pehz tam wezmahte Darta ſahka ſtiprak lihgot ſchuhpuliti, paklusi dſeedadama kahdu ſchuhpuka dſeeſminu, un kad lihkſtes otrs gals atſitàs pret ſiju — ſchnukſteſchana ſchuhpuliti apklusa. Ari wezmahtes dſeeſmina it kà iſdſiſa un pehdigi to pahrkleedſa zirzeni aiſkrahſnê.

„Nahz nu, wihrin, ehſt! — ſazija Smildſina ſeewa Anna, uſlikdama uſ galda blodu ar kuhpoſcheem, tikko noſuhkteem kartupeleem: — wiſu deenu iſſtaigajees — tà jau beſ palaunaga wajadſeja iſtikt...“

Tad eelaſijuſi ſchkihwî kartupeļus un uſlikuſi uſ teem ſilki, peeneſa tos wezmahtei, kura uſ gultas malas ſehdedama un domigi galwu rokàs atbalſtijuſi, lehni wehl lihgoja ſchuhpuliti.

Smildſinſch plihts preekſchà ſehdedams un domàs nogrimis, likàs, nedſirdeja ſeewas balſi. Tad ſmagi nopuhſdamees ſakuſtejàs un pee ſewis noruhza: „Diwdeſmit peezi rubli; — ja, ta ir nauda... laba nauda...“

„Nahz nu, Mikin! — atdſiſis“ — Anna atkahrtoja, noſehſdamàs pee galda.

Winſch gurdeni peezehlàs, peegahja pee galda un noſehdàs ſeewai pretim uſ gara koka ſola.

Ehſchana pateeſibà winam nebij ne prahtà. To winſch darija brihſak pehz paraduma, nekà iſſalkumu apmeerinadams. Lai gan wiſu pus deenas nebij nekà ehdis, nahkdams no pilſehtas 30 werſtis uſ mahjam, ehſtgriba winu nemozija; tadehl jo wairak, ka winſch par to nedomaja.

Winu waldſinaja tikai weenas domas: kur un kà eekaſet 25 rublus, ko adwokatam ſamakſat, kas meerteeſà waba wina prahwu pret kaiminu ſaimneeku Akmentinu.

Akmentinſch, pee kura pagahjuſchà gadà Smildſinſch ari bij par pusgraudneeku, aiſtureja beſ puſes linus. Par to nu iſzehlàs ſuhdſiba par 115 rubleem.

— Ko tad apikats ſaka, waj iſnahks kas, waj?...“ Anna jautaja, weikli ſtrehbdama ſkahbputru ar leelu koka karoti no platàs mahlu blodas.

— Ko tad ſaka... — Mikelis ſaihdſis noruhza — eepreekſch jau neka newarot noteikt, redſeſchot, ko leezineeki iſteikſchot...“

— Nu, tas tad tik apikats!... newar ſinat... Preekſch kam tad tee likumi, ja leezineeku wajadſigs!“ — ſeewa aſi atzirta.

— Wajagot peerahdijumu, zik un kahdi lini — Mikelis paſkaidroja.

— Lai tas rihkku rahwejs pats atſihſtas, zik un kahdi lini! — Anna ſpihtigi eekleedſàs un winas azis tà ſibeja, it kà wina buhtu gatawa Akmentinu gabalos ſaplosit, ja winſch te buhtu klaht.

— Deewin, Deewin!... Taiſnibas jau nu nemaſ wairs paſaulê naw... Wiſur leezineeki, wiſur galwineeki... Waj tad nu wiſur leezineeki war buht klaht! — wezmahte dreboſchà balſi gaudàs.

— Par naudu jau war dabut leezineekus waj zik, — Anna pahrmetoſchi eeſauzàs; — palaidees tik uſ leezineekeem!

— Zitadi newarot — beſ leezineekeem neeſot wehrts eeſahkt. Mikelis domigi atbildeja.

— Waj tad tu zita apikata neſini? — Anna bedſigi eeſauzàs: — wareji eet pee zita... gudraka...

— Pee zita?! Tad jau ſpehj tik makſat! Tas jau par runaſchanu un proſcheniju ween nonehma 5 rublus, ej nu atkal pee zita...

— Peezi rubli! — Anna iſbrihnejuſees eeplehta azis: zik tad lihdſ beigam wehl buhs jamakſà!

— Wehl 20 rubli ſchinî inſtanzî, beſ tam nebuhſchot ſtahtees preekſchà, Mikelis atbildeja.

— 20 rubļu... Wehl 20 rubļu... — Anna pahrtrauza: — Kur tos tagad lai nem?... Bodî rehkins jamakſà, ganu ſehnam alga... Kur tahdu naudu tagad lai nem? —

— Nu jau juhs iſplinderès uſ to ſmalkako... par juhſu paſchu ſuhri gruhti pelnito graſi! — wezmahte pee ſewis noruhza.

(Turpmak wehl.)

plaschi sahkuschi eerihkot polu skrejoschàs bibliotekas ar atteeezigi sastahditu lasamo materialu. Polu broschuras, polu dseesmu burtnizas, patriotiskas bildes un pastkartes weenmehr beeschak sahk useet latweeschu sahdschàs, sewischki braudsès gar Daugawas abeem krasteem.

Daschi leischu garidsneeki, kureem tautibas jautajums ir gluschi weenaldsigs, bet kuri skatas tikai pehz laizigeem labumeem, ir padewuschees polu eespaidam un tahdà zelà sanehmuschi apmehram seschas bagatakàs braudses, kuras jausskata par leelakàm latweeschu pasaudetàm posizijam. Leelakà un labakà garidsneezibas dala apsinigi un sistematiski teek nostahdita tahdos apstahklos, ka ar personigu darbibu un materialeem lihdsekleem ta wismasak war peedalitees latweeschu tautiskà darbibà. Polu politiki itin labi saprot, zik leels eespaids ir basnizkungeem us katolu-latweescheem, tapehz wini garidsneezibu nehmuschi zeeschà kontrolê un usraudsibà. Neweens latweeschu tautibas garidsneeks, lai tas buhtu ar augstaku isglihtibu un labi eestrahdajees dwehseku gans, tomehr wehl naw peelaists pee augstakeem basnizas amateem, kurus sistematiski isdala tikai poleem waj pahrpoloteem leischeem un baltkreeweem.

Beidsamos laikos, sem Balkanu slahwu kustibas eespaida un pee jaunas isredses us Eiropas kahrtes mainischanos, poli jo stipri sahk runat par saweem wehsturiskeem zenteeneem. Polu prese nupat nemas aprehkinat polu tautibas spehkus un skaita tos pee 29 miljoneem. Droschi ween schinìs miljonos ir eeskaititas leischu, baltkreewu un daschas latweeschu prowinzes, jo etnografiskà Polija nekahdà sinà newar dot tik leelus skaitlus.

Pagahjuschà pawasarî eekustinatais jautajums par latweeschu biskapijas dibinaschanu sazehla weselu trozi polu lehgerî. Biskapijas prasijumu poli latweescheem bij gatawi peeskaitit pat par katolu basnizas nodewibu un sagatawoschanàs soli us atkrischanu no Romas. Un latweescheem, pateesibà, naw zitas isejas no polu propagandistu rokam, kurâs tee eekluwuschi. Tikai ar sawas biskapijas nodibinaschanu tee warès daudz maj brihwaki rihkotees sawàs basnizàs un usstahtees pret polu pahrswaru. „Ds. W."

No ahrsemem.

Serbija un Austro-Ungarija.

Berlinê, 8. now. (26. okt.). Italija un Austro-Ungarija weenojuschàs atsiht Albanijas neaisteekamibu. Italija un Austrija tadehl pretosees Serbijas nodomeem pehz ostas pee Adrijas juhras. Serbija warot meklet iseju pee Adrijas juhras. Austro-Ungarija dewusi Serbijai padomu neeet tahlak, kà lihds Brilenai. Pret to, ka Serbija un Melnkalne eenem Nowibasaras sandschaku, Austro-Ungarija nepretoschotees.

Româ, 8. now. (26. okt.). Pehz oficialam sinam Austro-Ungarija pasinojusi Italijai, ka wina pretosees Serbijas isplehschanai lihds Adrijas juhrai.

No eekschsemem.

Wina Keisariskàs Majestates Kunga un Keisara isbraukums us medibam.

No Skernewizas sino 25. oktobrî: Wina Majestate Kungs un Keisars sche eeradàs no Spalas automobilî un dewàs us pili, bet no tureenes weesu pawadibà ekipaschà isbrauza us medibam. Pilsehtas preekschstahwji pasneedsa Wina Majestatei sahlarmaisi. Wina Majestate to laipni peenehma un pateizàs.

Zukura dahrdsiba Kreewijà

radischot agree sali Deenwidus Kreewijà. Sals tur usnahzis tik agri, ka nemaz nepaspehjuschi zukura beeschu laukus norakt. Wisas beetes eesaluschas. Deenwidos zukura zenas jau zelas.

Walsts domes wehleschanas Baltijà.

25. oktobrî, kà sinams, starp zitàm gubernam ari Baltijas gubernàs notika walsts domes lozekku wehleschana.

Widsemê.

eewehleti:

1) No leelgruntneeku kurijas (barona Rosena weetà, kas tagad eewehleis Walsts Padomê) barons N. Wolfs no Schlukuma muischas; eewehleschana notikusi ar 50 pret 26 balsim. Barons N. Wolfs ir 46 gadus wezs, ihstens walsts padomneeks (ekselenze) un hofmeistara godà.

2) No pilsehtu kurijas (lihdschinejà Pernawas pilsehtas galwas Brakmona weetà, kursch sawu kandidaturu naw wairs usstahdijis, Wilandes pilsehtas galwa barons O. Engelhardts; eewehleschana notikusi ar 49 pret 27 balsim. Barons O. Engelhardts ir 52 gadi wezs. — Wina pretkandidats, Walmeeras pilsehtas galwa goda meera teesnesis Dr. Apins dabujis 28 pret 46 balsim.

3) No semneeku kurijas (miruschà igauna Schulzenberga weetà) eewehlets ar 40 pret 30 balsim atkal igaunis — filologijas doktors J. Raamats, kursch no Terpatas aprinka bij eewehlets par balsotaju kà pretkandidats Tenisona progresiwàs partijas kandidatam.

4) No wispahrejàs kurijas eewehlets tas pats lihdschinejais — Maj-Straupes ihpaschneeks, zaur sawu teizamo istureschanos plaschi pasihstamais barons Meijendorfs, Peterburgas uniwersitates profesors. Wina eewehleschana notikusi ar 51 pret 26 balsim. Schim eewehrojamam un loti spehjigajam „konstituzijas" aisstahwim tomehr bijis usstahdits ari kahds gluschi nepasihstams pretkandidats — Pernawas meera teesnesis Wasilkows, kursch dabujis 28 pret 49 balsim.

Kurzemê

eewehleti:

1) No leelgruntneeku kurijas barons H. Felkersams, lihdschinejs.

2) No pilsehtu kurijas — schihdu kandidats, Jekabmeesta ahrsts Ezekiels Hurwizs. Eewehleschana notikusi ar 39 balsim. Latweeschu kandidats Feldmanis dabujis tik 22 balsis.

3) No semneeku kurijas J. Goldmanis, saimneeks ar aprinka skolas isglihtibu no Lihwes pagasta, Bauskas aprinkî.

Igaunijà

eewehleti:

1) No leelgruntneeku kurijas K. f. Brewerns, Jagowalas muischas ihpschneeks, beidsis realskolu.

2) No pilsehtu kurijas — Weisenschteinas pilsehtas galwa O. Brasche, farmazijas magistrs.

3) No semneeku kurijas — J. Drafs, pagasta teesas preekschsehdetajs no Harijas aprinka, apmeklejis pilsehtas skolas diwas klases.

Balt. Swejneezibas Zentral-Beedriba

21. oktobrî notureja dibinataju sapulzi. Eeradushees bija preekschstahwji no 5 Swejn. Beedribam. Nokahrtoja pagaidam Zentral-Beedribas eekschejàs darischanas un taisija wairak nolehmumus turpmakàs darbibas pamatam. Starp zitu nolehma greestees pee wisàm pastahwoschàm Swejneezibas Beedribam un swejneekeem, lai paschi aisrahditu us sawàm wajadsibam, kà ari dotu leetderigus padomus nahkotnei.

Nolehma greestees pee waldibas, lai nowehrstu siwju isnihzinaschanu un uhdens sabojaschanu, kas zelas zaur fabrikam. Tapat luhgt pabalstu instruktora algoschanai. Pilnteesigu beedru gada maksu nolehma us 12 rbl. gadà, beedru weizinataju 1 rbl.; teem beedreem weizinatajeem, kas maksàs 3 rbl. gada naudas, peesuhtis par brihwu Balt Swejn. Zentral-Beedribas organu, kurâ tiks pastahwigi nodrukatas sinas, kas sihmejas us swejneezibu. Par sawu organu schimbrihscham Balt. Swejn. Zentral-Beedriba peenem „Juhrneeku."

Balt. Swejn. Zentral-Beedr. birojs pagaidam Rigâ, M. Kaleju eelà № 15, ds. 4, us kureeni suhtami wisi peeprasijumi. Personigi Zentral-Beedr. darischanàs runas stundas no pulksten 9—4 pehz pusdeenas.

Prahwa pret rewoluzionareem matroscheem

patlaban pabeigta isteesat Sewastopolê. No apsuhdseem ir 17 peespreests nahwes sods, 106 noteesati pee spaidu darbeem no 4—8 gadeem un 19 attaisnoti.

Peterburga. 27. oktobrî Konfiszets awises „Lutsch" 36. num. dehl raksteem „Kas nopostija Turziju" un „Streiks Kreewu-Baltijas fabribà, un awises „Prawda" 154. num. dehl raksteem „Parastàs rewisijas un ahrkahrtejs stahwoklis" un „Protesta mihtinsch".

No wiseem 442 zeturtàs walsts domes lozekleem iswehleti jau 440, no kureem 146 labee, 17 mehreni labee, 64 nazionalisti, 80 oktobristi, 28 progresisti, 56 kadeti, 5 darba grupas peederigi, 7 sozialdemokrati, 13 kreisee, 6 polu kolo, 4 tautibneeki, 1 polu sozialdemokrats, 3 pokuleischu-baltkreewu grupas peederigi, 2 leischu nazionalisti, 3 muselmanu frakzijas peederigi un 5 bespartejiski. Balsotaju neeeraschanàs dehl naw iswehlets 1 domneeks Irkutskas gubernâ un 1 domneeks no Amuras un Usurijas kasaku apgabala naw eewehlets tadehl, ka zeku sabojaschanàs dehl balsotajeem nebij eespehjams eerastees us wehleschanu sapulzi.

— Pretmehra komisija issneedsa Turkestanas generalgubernatoram 21,270 rbl. diwu ahrstneezisku nowehroschanas punktu eerihkoschanai us Persijas robescham un Astrachanas gubernatoram 10,000 rbl. sokuu sperschanai pret mehri.

Maskawa. 27. oktobrî. „Golos Moskwi" sodita ar 500 rbl. dehl feketona „Tagadejee ĉaunumi".

— Sodita ar 5000 (500?) rbl. awise „Rusk. Wedomosti" par 23. oktobra numurâ nodrukato rakstu „Peterburgas peesihmes", un awise „Rusk. Slowo" ar 200 rbl. par 15. oktobra numurâ nodrukato rakstu „Jubilejas sods".

Nischnij-Nowgoroda. Birschas komiteja suhta us Balkaneem sanitar-nodaku. Pilsehtas dome sihmeja weenreisigi 1900 rbl. sanitar-nodalas organisejschanai un nosuhtischanai us kara lauku, un katru mehnesi 600 rbl. schàs nodakas usturam.

Pernawa. 27. oktobrî. Leels sehgelneeks „Planet" ar kaku lahdinu, dabujis zaurumu, nogrima Pernawas upê. Noslihka kuga kapteins, stuhrmanis un matrosis.

Radoma. Ostrowezkas polu sozialdemokratu partijas prahwà tika noteesati: 11 us katorgu no 4 lihds 8 gadeem, 27 us nometinaschanu Sibirijà.

Troizko-Sawska. 27. oktobrî. Peezi apbrunojuschees laupitaji usbruka pasta nodalai Bitschurskas sahdschà. Pastneeks nonahwets, pristaws eewainots. Nolaupiti wairak kà 3000 rbl. naudas.

Jekaterinoslawa. Par maija mehnesi isdarito laupischanas usbrukumu Brauna mahjai 8 peespreests nahwes sods, weenam 6 gadi katorgas un weenam 10 mehneschi zeetuma.

Saratowa. 27. oktobrî. Eesahka isteesat apsuhdsibu pret 20 leelu Kreewijas firmu preekschstahwi, kuru apwaino par wiltojumeem un 266,780 rbl. isschkehrdeschanu.

Widseme.

Riga. 30,000 rubku leelu kapitalu dahwinajis Oswalds Adamsons no Poltawas Latweeschu Isglihtibas beedribai, sawas laulatas braudsenes peeminu godinadams. Augli no scha kapitala isleetojami beedribas nodibinamai tautas aughskolai.

— Slehgto Rigas augstako feeweeschu kursu nodibinatajs Gusews nodewis Rigas pedagogiskai beedribai no beedribas likwideschanas atlikuschos 7000 rublus. Nauda isleetojama fonda dibinaschanai, no kura prozenteem atlihdsinami lektori par preekschlasijumeem pedagogiskà musejà.

— Wisleelakà lidmaschina pasaulê patlaban teek buhweta Peterburgà, Kreewu-Baltijas wagonu fabrikas gaisa kugneezibas nodakà. Jaunà lidmaschina — dimplahksnis buhs 27 metrus plata, kamehr lihdschinejee leelakee aeroplani ir tikai 13—14 metrus plati un tureschanàs laukums buhs 150 kw. metrus leels. Tà kà zaur to aeroplans warès pazelt leelaku smagumu, tad us to warès usstahdit 4 dsinejus, katru 100 sirgu spehku leelumà, un apgahdatees ar benzinu preeksch 24 stundu lidoschanas bes pahrtraukuma. Us aeroplana teek eerihkota pilnigi slehgta kajite no spoguka stikleem preeksch pilota un pasascheeru aissargaschanas no wehja un aukstuma. Tà ka gaisa kugotaji warès lidojot pahrmainitees, tad us scha tahlbrauzeju gaisa kuga buhs eespehjams lidot wairak tuhkstoschas werstis bes nolaischanàs semê. Jauno milseni-aeroplanu konstruejis un to buhwê pats fabrikas gaisa kugneezibas nodalas direktors O. O. Sikorskis. Dimplahksnis nosaukts sawa leeluma pehz par „Grand". Winsch jau pa pusei ir salikts un buhs pilnigi gataws dezembra mehnesi, pehz kam ar winu tuhlin isdaris lidoschanas mehginajumus us korpusa aerodrama Peterburgà. Pee lidoschanas mehginajumeem seemas laikà preeksch aeroplana eeskreeschanàs ritenu weetà tiks leetotas kamanu sleezes. Ja jaunais aeroplans praktikà attaisnos us winu liktàs zeribas, tad tas droschi ween eenesis jaunu pahrmainu gaisa kugneezibà wispahri.

— Wiltoti 10 kap. gabali atkal parahbijuschees apgrosibà Rigà. Wiltotee naudas gabali ir isstrahdati loti mahksligi, tikai eerobojumi un walsts ehrglis naw wisai isdewuschees. Wini ir apsihmeti ar 1909. gada skaitli un pehz ahreja isstata un smaguma pilnigi lihdsinas ihstajeem, tikai skanas teem naw gandrihs nekahdas.

Wez-Peebalga. Tizibas atjaunoschanas swehtkos 18. oktobrî, swinot bihbeles swehtkus, kauschu pahrpildità basnizà mahzitajs P. Gailits teizis draudsei atwadischanàs wahrdus, pasinodams, ka winam esot jaschkiras no tik mihlas braudses, kahda tam bijusi Wez-Peebalgas draudse, kurà winsch bijis eedsihwojees kà jau sawas tautas draudsê, warejis lihdsi tai preezatees un lihdsi tai sehrotees. Bet augstaka wara schkirot winu no schejeenes, pret wina gribu, un pahrzelot us Eekschkreewiju par mahzitaju. Patihkami bijis sche dsihwot, pee tik isglihtotas braudses, kahda Wez-Peebalgas draudse; bet kahda buhschot wina nahkamà, to wehl nesinot. Winsch gribot palikt par mahzitaju lihdz mirschanai, tadehl ka schis amats esot winam mihksch. Labpraht buhtot sche strahdajis, bet topot schkirts no mihlàs braudses zaur augstaku pawehli.

Aderkaschu pagasts (Rigas aprinkî). Pasudusi bahrinu nauda. Preeksch 1904. gada sche nomira Westeenas pag. lozeklis Feldmanis, un kà aisbildnis par behrneem tika eezelts no weetejàs pag. teesas tàs paschas teesas rakstwedis, pasihstamais Jahnis Kroders, kuram ari no teesas atstahti glabaschanà bahrinu kapitali. Kà sinams, Kroders tika noteesats un bahrinu naudas neatdewa, kamdehl atraitne ar behrneem atrodas gruhtos apstahklos. Nesinadami zitas isejas, bahrinu un atraitnes aisbildni eesneeguschi pret toreisejo pagasta teesas sastahwu zimilsuhdsibu apgabalteesà.

Mengele. Weetejàs muischas pahrwaldneeks son Monkewizs lihds ar dascheem muischas strahdneekeem nosoditi no Rigas-Walmeeras 14. eez. meerteesnescha par patwaribu glahschu fabrikà ar arestu us daschadeem laikeem. „Ds. W."

Westeena. Pee Westeenas laukſ. beedribas nodibinajusès „Bischkopibas sekzija". Waldê eewehleti: Par preekschneeku K. Seltinsch, preekschneeka weetn. J. Ahrents, par kaseeri A. Pramanis, kas. weetn. skol. J. Nusbaums, rakstwedi skolotajs A. Awotinsch, rakstw. weetn. skol. F. Griwinsch.

Lehdurga. Schejeenes Teizos 15. oktobrî 5 gadus wezais puisens Jahnis Mors aisdedsinajis sawà behrna neprahtà kuhti, kas nodega. Lopus isglahba.

No Straupes. Straupes braudses semkopji lihds schim weenmehr skaitijàs pee zentigakeem lautsaimneekeem, bet tagad to apleezinat naw eespehjams: apkahrinê teek dibinatas lopu pahrraudsibas sabeedribas, kopmoderneezibas etc., bet mums, weenprahtibas truhkuma dehl, tas wehl naw eespehjams un tamdehl newaram eenesigi ismantot lopkopibas produktus. Wehlejamees ari sarihkot lauksaimneezibas kursus, bet muhsu beedriba nenahza tam pretim, un tà ari mums naw eespehjams paplaschinat sawas finaschanas par lauksaimneezibu. Peenlopus gan daudz saimneeki apgahdà no muischneekeem, bet newar teikt, ka weenmehr tas buhtu isdewigi, tà ka beeschi ween lihdsmanto tuberkulosi. Peemehram, Ungurmuischà, no kureenes daudzumà ispahrdod angelnas lopus, wairak ka 50% lopi slimo ar tuberkulosi. Kirils.

Kurzeme.

Leepaja. Schejeenes Latweeschu Beedribas telpàs noschahwees kelneris Dobelis, 18 gadus wezs puisis, kursch jau tscheiras reises isdarijis pachnahwibas mehginajumus, bet katrreis neisdewigi. Beidzot nu winsch „laimigi" tizis pee sawa „kahrotà mehrka".

No Wehrgales. Pagahjuschàs otrdeenas rihtà agri schejeenes muischà notikusi diwkahrtiga paschslepkawiba: noschahwuschees Wahzijas pawalstneeks Kurts son Schtempelis un

wina lihgawa, kahda Piltenes faimneeka meita Anna Lagsdin. No rihta Schtempela iſtabas durwis bijuſchas zeeti. Uſ wiſeem klauwejumeem nenahkuſi nekahda atbilde. Tad atſaukuſchi muiſchas kaleju un likuſchi uſlauſt pahrwaldneeka iſtabas durwis — Schtempelis bijis Wehrgales muiſchâ par pahrwaldneeku. Iſtabâ ſkatitaju azim atklahjees breeſmigs ſkats. Jauneklis gulejis uſ grihdas aſinîs ar ſadragatu galwu un winam lihdſâs Mauſera ſiſtemas biſe. Wina lihgawa gulejuſi gultâ ari ar ſchahweena bruhzi galwâ un rewolweri rokâ, ar kuru ta paſtrahdajuſi paſchnahwibu. Atſtahtâ wehſtulê wini paſkaidrojuſchi, ka nahwê dewuſchees mihleſtibas dehl, jo Schtempela wezaki wineem leeguſchi prezetees. Atſauktais ahrſts warejis tikai konſtatet abu jauneeſchu nahwi, kuri no ſchahweeneem bijuſchi uſ weetas nonahweti.

No Jekabmeeſta. Sche noturamos lopu pahrraugu un kopmoderneezibu wadîtaju kurſos bija domats iſeet paraleli lopu pahrraugu un kopmoderneezibu wadîtaju mahzibas. Tagad apſtahkli ir groſijuſchees. Leels lopu pahrraugu truhkums ir ſajuhtams Latweeſchu Lauksaimneeku Ekonomiſkai Sabeedribai. Wina ari grib ſaweem beiguſcheem kurſu apmekletajeem pehz eeſpehjas apgahdat weetas. Lai ſchis wakantâs weetas waretu pildit L. L. Ekonomiſkâ Sabeedriba ar ſaweem kurſiſteem, tad wina ir nodomajuſi ahtrak iſeet lopu pahrraugu mahzibas un noturet eksamenus teem, kuri wehletos buht tikai par lopu pahrraugeem tâ uſ nowembra beigam. Pehz tam tiks dotas weetas teem kurſiſteem, kuri buhs labi iſturejuſchi eksamenus. Wakantu lopu pahrraugu weetu L. L. Ekonomiſkai Sabeedribai eſot apmehram kahdas 20. Kuri buhs domajuſchi pahreet ari kopmoderneezibu wadîtaju mahzibas, tee netiks peelaiſti pee eksameneem nowembra beigâs, bet tee turês eksamenus reiſê par lopu pahrraugu un kopmoderneezibu wadîtaju mahzibm kurſu beigâs. —rs.

No Dſchuhkſtes-Peenawas. Sahdſibas. Peenawas krona meſcha ſargs F. K., peegreeſis 25. oktobrî ap pulkſten 8 wakarâ pee Schnores krogus. Sirgu peeſehjis pee ſlitas un atſtahjis ſawu kaſchoku turpat ragus, pats eegahjis uſ brihdi krogû. Ahrâ iſnahzis tas ſawa ſirga wairs neatraba. Sirgs (kehwe) wideja auguma, bruhnu ſpalwu ar baltu plankumu uſ peeres — 100 rbl. wehrtibâ. Wiſas ſahdſibas kopwehrtibu ihpaſchneeks rehkina uſ 150 rubleem.

— Naktî uſ 23. oktobri atmuhketa Dſchuhkſtes Gailiſchu mahjâs klehts un tur dſihwojoſcham P. O. iſſagta labiba un drehbes wairak kâ 300 rubtu wehrtibâ.

No Behrſemindes. Dobeles aprinâ Behrſemindes kalpu mahjâs dſihwojoſchai Lihnai M. atmuhketa nakti uſ 22. okt. klehts un iſſagtas daſchadas leetas ap 75 rbl. wehrtibâ.

Baldone. Pee mums lihdſ ſchim putnkopiba tika eekatita par laukſaimneezibas blakus noſari, kura bija noſtahdita uſ deeſgan ſemu pakapeeni, bet tagad jau arweenu tai peegreeſch leelaku wehribu un zerams, kâ tâ muhſu apkahrtnê drihſ pahrwertiſees par galweno laukſaimneezibas noſari. Schowaſar Baldones Laukſaimneezibas Beedriba ſarihkoja laukſaimneezibas kurſus, kuros paſneedſa ari putnkopibu Latw. Laukſ. Ekonomiſkas Sabeedribas inſtruktors agr. Kalninſch. Pehdejais greeſa ſewiſchku wehribu uſ putnkopibas kooperaziju un eeteiza nodibinat tam lihdſigu ſabeedribu. No tâ pamudinati un ar Kalnina kga palihdſibu iſdewâs dabut Keiſariſkâs Kreewijas Laukſaimneezibas Putnkopibas Beedribas peekriſchanu, kura atwer pee Baldones Laukſaimneezibas Beedribas ſawu nodaku. Minetas nodalas darbibas lauks ſkaitiſees Bauſkas aprinkis. O—s.

Kaleta. Kaletas nowads atrodas pee paſchas Leiſchmales, Aiſputes apr. deenwidwakaru ſtuhri, netahlu no Skodes meeſta. Tikpat ſemkopibas, kâ ari lopkopibas ſinâ ſchejeeneeſchi wehl peeturas pee wezlaiku kahrtibas, nekahdi eekſcheji nedſ ahreji eekahrtojumi uſ ſemkopibas pazelſchanu te lihdſ ſchim nebija bijuſchi. Ari laikraſti, ihpaſchi ſpezialee ſemkopibas, ſchajâ ſamehra leelâ pagaſtâ pawiſam maſ iſplatijuſchees, „Semkopis“ peenahk tikai daſchos eksemplaros. Semkopju modinaſchanas leetu tagad ſawâs rokâs nehmuſi weetejâ Saweeſigâ Beedriba, kura pirmâ paſahkumâ nolehmuſi rihkot ſpezialus preekſchlaſijumus par ſwarigakeem laukſaimneezibas deenas jautajumeem. Swehtdeen, 14. oktobrî bija ſarihkots pirmais ſchahda weida preekſchlaſijums par ſemes mehſloſchanu un raſchibas pazelſchanu, par kuru tematu runaja agr. Noſits, norahdidams, ka pareiſa ſemes mehſloſchana ir wiſas ſemkopibas pamati, un ka ar mahkſligas mehſloſchanas palihdſibu eeſpehjams ari muhſu newiſai bagatâs ſemês ſaſneegt augſtas raſchas. Runatajs peeweda daudſus praktiſkus peemehrus no eekſchſemes un ahrſemem, kur ar mehſloſchanu ſaſneegti ſenak nedomajami panahkumi. Uſ preekſchlaſijumu bija eeraduſchees pahri par 200 laukſaimneeku, kas leezina, ka kaleteeſchi teicham nopeetni par laukſaimneezibas pazelſchanu eeintereſeti. Zereſim, ka turpmak mahkſligu mehſlu leetoſchana pee mums wairak iſplatiſees, tagad to leeto wehl tikai iſnehmuma gadijumos.

Ugahle. Schejeenes Laukſaimneezibas beedriba ſarihko 11. un 12. nowembri ſch. g. preekſchlaſijumu wirkni par ſemkopibu. Laſis Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkâs Sabeedribas ſpezialiſts par ſwarigakâm ſemkopibas dalâm: ſemes apſtrahdaſchanu, mehſloſchanu, ſakkopibu un plawkopibu. Tâ muhſu laukſaimneekeem buhs iſdewiba eepoſihtees ar jaunlaiku ſemkopibas pamateem. Lihdſ ſchim muhſu apgabalâ ſchahdi ſpeziali preekſchlaſijumi par laukſaimneezibu naw bijuſchi.

Wilze. Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkâ Sabeedriba ſarihko pee Wilzes Iſglihtibas Beedribas no 18. nowembra lihdſ 1. dezembrim ſch. g. laukſaimneezibas grahmatweſchanas kurſus ſawa grahmatweſchanas ſpezialiſta J. Klepera wadibâ. Kurſo-

Wehrâ nemamas adreſes:

Jelgawas Laukſ. Beedribas Krahj-Aiſdewu Sabeedriba,
Jelgawâ, Katoļu eelâ 44, tel. 62. Kantors atwehrts darbdeenâs no pl. 10—2
Bilanze 30. ſeptembrî 1912. g. **5,972,771 rub. 21 kap.**

Leel-Sesawas krahj-aiſdewu kaſe Jelgawâ,
Jelg. Laukſaimneezibas Beedribas namâ, Katoļu eelâ 44. Kantors atwehrts darbdeenâs no pulkſt. 10—2. Bilanze **767,438** r. **47** kap.

Latweeſchu Sawſtarpiga Apdroſchinaſchanas Beedriba
apdroſchina wiſadu mantu pret **uguni**). Zentralkantors Jelgawâ, Katoļu eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

Latweeſchu Sawſtarp. Dſihwibas apdroſchinaſchanas Beedriba
apdroſchina uſ mirſchanu un ſadſihwoſchanu **kapitalus, muhſcha rentes** un **behrnu naudas** (no 50 rbl. ſahkot). Zentralkantors Jelgawâ, Katoļu eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

K. Berris un Ko. Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 3.
Leelakâ ſpezialitate glaunu apgehrbu iſgatawoſchanâ. Bagats krahjums gatawu apgehrbu angļu un eeſchſemes drahnu un drehbneeku peederumu. Drehbneekeem eewehrojams rabats.

Jelgawas Laukſ. Beedribas Konſuma Weikals.
Katoļu eelâ Nr. 44. Teleſ. 74. Wiſadas kolonial- un materialprezes, miltus, gruhbus, putraimus u. t. t. leelumâ un maſumâ.

Tirgotaju un Ruhpneeku Ekonomiſkâ Sabeedriba.
Walde **Rigâ,** leelâ Kehninu eelâ Nr. 27, nodalas **Jelgawâ,** Katoļu eelâ Nr. 46 un 37 un **zitâs pilſehtâs.** Wiſadas ruhpneezibas maſchinas un rihkus, elektrotechniſki peederumi, dſirnawu maſchinas un akmenus u. t. t.

W. Laſsmans
drehbneeks
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 6.
Leels krahjums eeſch- un ahrſemes ſtoffu.
Glihti uſwalki
no **35** rubli ſahkot un dahrgaki.

Wadmalas un manufakturas Sabeedriba
Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 1.
Drehbes leelâ iſwehlê no wiſſlaweenakâm **eeſch- un ahrſemes fabrikâm.** Kâ ari leels lehgeris gatawu glihtu uſwalku un mehteļu

wiſu grahmatweſchanu pahrees ari praktiſki pehz Latw. Laukſ. Ekonom. Sabeedribas drukateem formulareem, kas ari paſtahwigi preekſch grahmatweſchanas leetojami. Pehz ſpezialâs grahmatweſchanas programas kurſos buhs lekzijas ari par laukſaimneezibas kreditu, obligaziju ſiſtemâm, banku operazijam, kâ ari par laukſaimneezibas kooperazijâm un apdroſchinaſchanas beedribam.

No Jelgawas.

Pehz nokalpoteem gadeem paaugſtinats par walſts padomneeku Kurſemes wizegubernators Kanſchins, Wiſaugſtakâ galma kambarjunkurs.

Kurſemes zeetumu inſpektoru weetas iſpilditajs, galma padomneeks Heſſelis un wina ſekretara weetas iſpilditajs Turmanis eeraduſchees Jelgawâ un uſnehmuſchees 16. okt. ſawus amata peenahkumus.

Jelgawas apgabala teeſa 23. un 24. oktobrî Jehkabmeeſtâ iſteeſoja ſekoſchas leetas:

1) Pret Sezes pagaſta 45 g. w. Jahni Eſerroſi, kas apſuhdſets par to, ka peedſirdijis Martinu Rikmani un lizis tam parakſtit 3 wekſelus, kopâ par 1700 r. un wehlak tos gribejis zaur teeſu peedſiht. Eſerroſis par wainigu neatſinâs, jo eſot wairak reiſes Rikmanim aiſdewis naudu pret weenkahrſchâm kwitem, bet wehlak lizis tam parakſtit wekſelus. Wairaki leezinieki iſteiza, ka E. dſihwojot nabadſigos apſtahkkos un ka naudu tam naw eeſpehja zitam aiſdot. Teeſa noteeſaja Eſerroſi uſ wiſu teeſibu un preekſchrozibu ſaudeſchanu un 3 gadi areſtantu rotâ.

2) Pret Jaunjelgawâ peederigo 18 g. w. Dawidu Schewelowitſchu par wehſtuku wiltoſchanu naudas iſkrahpſchanas un neſlawas zelſchanas noluhkâ. 1911. g. ſeptembrî Schewelowitſchs rakſtija wehſtules tirgotaja Eiches meitas Marijas wahrdâ okolodotſchnikam Tſchadejewam, tehlodams winas mihleſtibu pret to un peepraſidams labu atlihdſibu preekſch ſewis, ka wehſtuku nodewejam. Blehdiba nahza gaiſmâ zaur to, ka ſtarp Eichi un Tſchadejewu nekahdas draudſibas nebija. Teeſa peeſpreeda Schewelowitſcham 3 mehneſchi zeetumâ.

3) Pret Weeſeenes pagaſta 67 g. w. Martinu Wezumu. 27. oktobrî 1911. g. Janis Jumits peekawa ſirihdinâ ſawu ſeewu, kambehl pehdejâ no ta aiſgahja, eepreekſch ſawu maſo behrnu atdodama ſawam taîs paſchâs mahjâs dſihwojoſcham tehwam Martinam Wezumam. Jumits behrnu tam gribeja atnemt, bet W. to nedewa un duſmâs eewainoja to ar zirwi galwâ trihs weetâs. Pee atbildibas ſaukts W. atſinâs par wainigu un paſkaidroja, ka Jumits to ſahzis ſchnaugt un tapehz tas aiſſtahwedamees leetojis zirwi. Teeſa noſodija W. ar 3 mehn. zeetumâ.

4) Pret Walles pagaſta 20 g. w. Andreju Jakobſonu, kas 19. februari 1912. g. kopâ ar otru beedri, kura perſoniba naw iſſinata, uſlauſa ta paſcha pagaſta „Kruhſu“ mahjâ ſtalli un ſlehti, iſſagdami Annai Dahwin peederoſchu ſirgu ar wiſu aiſjuhgu. Teeſa peeſpreeda tam wiſu teeſibu ſaudeſchanu un 3 g. 4 mehn. pee ſpaidu darbeem.

5) Pret Sehjas pag. 24 g. w. Annu Swaigſni, kura kalpodama Lindes pagaſta Mitelhofu mahjâ pee S. Weſtermano gimenes, no aiſlehgta behnina iſſagufi weku un daſchadas drehbes, kopâ par 100 r. wehrtibâ. Teeſa peeſpreeda tai 6 mehn. zeetumâ.

6) Pret Aiſkraukles pag. 28 g. w. Aleksandru Bitſchke, kas 3. martâ ſch. g. Jaunjelgawâ Mikelim Seedinam no dſihwokla iſſadſis daſchodas ahdu leetas, wehrtibâ ſem 300 r., eepreekſch durwim noraudams atſlehgn. Teeſa peeſpreeda A. Bitſchkem wiſu teeſibu un preekſchrozibu ſaudeſchanu un 1 g 3 mehn. areſtantu nodalâ, eeſkaitot preekſchſmekleſchanâ pawaditos 6 mehn.

7) Pret Birſchu pag. 25 g. w. Jahni Saulespurinu. 21. now. 1911. g. Wiktors Roſchinſkis eeradâs ta paſcha pag. Starinu mahjâs pee Saulespurina, lai eekaſetu par diweem wekſeleem naudu 150 r. wehrtibâ. S. luhdſa lai naudu wehl uſgaida, bet kad Roſchinſkis tam wekſelus rahdija, tas tos iſrahwa tam no rokam un paglabaja ſawâ kabatâ. Pee atbildibas ſaukts S. par wainigu neatſinâs. Tam peeſpreeda wiſu teeſibu un preekſchrozibu ſaudeſchanu un 1 gadu areſtantu nodalâ, eeſkaitot preekſchſmekleſchanâ pawadito 1 mehn. un W. Roſchinſkim peederoſchus 150 r. atlihdſinat.

8) Pret Dignajas pag. 25 g. w. Jahni Strupais un 35 g. w. Jahni Pormali un Rubenes pag. 32 g. w. Peteri Konſulnu, kuri apſuhdſeti par to, ka pehz ſawſtarpejas norunas kopâ ar wehl weenu neiſſinatu perſonu, nakti uſ 17. dez. 1911. g. apbrunojuſchees ar ſlintem uſbrukuſchi ta paſcha pag. Putekku mahjâs Mendeka Eltermana materialbodei, to atlauſdami un nolaupidami daſchadas prezes 60 r. wehrtibâ, kâ ari tam peederigu ſirgu un kamanas, draudedami noſchaut katru, kas rahdiſees ahrâ. Wiſeem trim peeſpreeda teeſibu un preekſchrozibu ſaudeſchanu un nodoſchanu areſtantu rotâ uſ 4 g., eeſkaitot iſmekleſchanâ pawadito laiku, Strupajam un Konſulnam 10 m. un Pormalim 8 mehn., bet tam no teem peedſenami 33 r. M. Eltermanim atlihdſibas.

9) Pret Memeles pag. 45 g. w. Jahni Burkewitzu, kurſch buhdams par Grizgales pag. magaſines uſraugu, finajis, ka iſtruhkſt 36 mehri auſu un gribedams to noſlehpt, eerakſtijis grahmatâ nepareiſus ſkaitlus, it ka winam buhtu 1910. g. iſdoti un ka tas atkal tai paſchâ gadâ atbehris, kas pateeſibâ nebija notizis. Teeſa iſſazija Burkewitzam ſtingru rahjeenu, bet ka to atſihmetu wina dokumentos.

10) Pret bijuſcho Sehrenes pagaſta wezako 47 g. w. Peteri Bikmani par amata waras pahrkahpſchanu un pagaſta naudas peeſawinaſchanos. Teeſa peeſpreeda tam 6 mehneſchi zeetumâ un Sehrenes pagaſta ſabeedribai par labu no ta peedſenami 87 rubli. B.

Iſnihzinajamas broſchuras. Kampfa Leopolda drama trijos zehleenos „Preekſchwakarâ“ un J. Raina „Jaunais ſpehks“ pehz Peterburgas teeſu palatas ſpreeduma iſnihzinamas.

Parade. Swehtdeen, 28. oktobrî pehz pusdeenas notureja ugunsdſehſeji uſ weetejâ tirgus laukuma paradi, kura iſdewâs wiſai teizami.

Gahſes aiſtaupitaji. Apkahrt zelojuſchi monteeri peedahwajot gahſes nonehmajeem gahſes aiſtaupitajus. Schos aiſtaupitajus nu eſot pilſehtas gahſes walde pahrbaudijuſi, ka tee nebuht gahſi neaiſtaupot, bet lampu gaiſchumu pamaſinot un pee wahriſchanas weltigi laiku pagarinot. Winu eeguhtajeem neeſot no teem nekahda labuma, bet gan ſaudejumi un nepatikſchanas. Lai no tam waretu iſſargatees, tad wajagot tahdos gadijumos greeſtees pee gahſes waldes, kas doſchot wajadſigos paſkaidrojumus.

Paſchnahwiba. Schrempfa keegelnizâ pakahrees 21. okt. tureenes pahrtikas pretſchu weikalneeks M. L. Paſchnahwibas eemeſli neſinami.

Baſnizas ſinas.

Deewkalpoſchanas Jelgawas Sw. Annas baſnizâ.

Swehtdeen, 4. nowembrî, pulkſten 10 no rihta mahz. Fr. Bernewitzs.

Kriſtiti: Janis Sigfrids Teobalds Leepa, Anna Melita Albin. Schanis Ernſts Wilhelms Danzigers.

Uſſaukti: Indrikis Adolfs Poga ar Nataliju Linu Belte, Dawus Waldneeks ar Luiſi Bauman, Karlis Huhns ar Scharlotti Lidu Tomberg, Mahrtinſch Wahz ar Luziju Tſchepul, Peteris Bane ar Gotlihbi Emiliju Schwahger, Alfreds Eewa ar Annu Pahn.

Miruſchi: Janis Herzogs 3 mehn. Marija Greewald 50 g., Heinrichs Kuka 18 g., Lihſe Weſeman 68 g.

Dahwanu eenahzis: Swehtdeen, 28. oktobrî Madaku bredr. 4 rub. 92 kap.

Deewkalpoſchanas Jelgawas Nikolaja baſnizâ.

Swehtdeen, 4 nowembrî, pulkſten 1/2 10 no rihta, mahzitajs Reinhards.

Behrnu deewkalpoſchana pulkſten 1 pusdeenâ.

Uſſaukti: Frizis Leinaſars ar Selmu Johanu, Oſolin, Niklaſs Georgs Egle ar Liſu Mariju Martu Balgalw, Jehkabs Alfreds Eewa ar Annu Emiliju Pahn, Karlis Huhns ar Scharlotti Lidu Tomberg.

Miruſchi: Martinſch Laikams 41 g. w., Anna Lihſete Schermuk, dſim. Kaſcha 28 g. w.

Grahmatu plaukts.

Redakzijai peeſuhtitas ſchahdas jaunizinahkuſchas grahmatas:

1) „Laukſaimneeku Kabatas Kalendars un peeſihmju grahmata. 1913.“ — Iſdewis agronoms J. Biſſeneeks. Dimdeſmitais gada gahjums. — Maksâ 30 un 40 kap. Wiſeem ſemkopjeem koti noderiga un tapehz jo ſilti eteizama grahmata.

2) K. Jakobſons. „Burtneeks“. Drama tſchetros zehleenos. — Imanta apgahdats. Rigâ 1911. Maksâ 50 k. — Burtneeks ir weens no autora wiſlabakeem darbeem, par kuru turpmak paſneegſim plaſchaku apzeri.

3) Mahjas naids“. Seiboltu Jehkaba behdu luga peezos zehleenos. Rakſtos eeſpeedis un apgahdajis J. Oſols, Zehſis. Maksâ 50 kap.

4) „Neſinamâ“. Aleksandra Biſſona peezzehleenu drama. Tulkojuſi Tona. — Generalkomiſijâ pee D. Seltina, Rigâ. — Maksâ 50 kap.

5) „Deewaiſrehkinaſchanâs ar Eiropas

i a u t a m". No Ernsta Schreinera. Limbaschos, 1912. g. Apgahdajis un brukajis K. Pauzits.

Labibas zenas Rigas leeltirdsneezibâ.

		Pahrd kap.	Pirz. pudâ
Kweeschi:	Tendenze: meeriga.		
	Sibirijas 130 mahrz.	—	—
	Kreewijas 130 m.	—	—
	Orenburgas, 130 mahrz.	122	120½
	Rjasana-Urala, 130 mahrz.	121	119
	Kursemes 130 mahrz.	—	—
Rudsi:	Tendenze: meeriga.		
	Leetawas, 120 mahrz.	—	—
	Kreewijas 120 m.	—	—
	Kursemes 120 m.	101½	100
	Stepju, 120 mahrz.	—	—
Auzas:	Tendenze: meeriga.		
	Kreewijas baltâs	—	—
	Kr. nesch. laba preze	—	—
	weenkahrschâs	—	90—91
	Labaka preze	94—100	93—98
Meeschi:	Tendenze: stingra.		
	Kreewijas 100 mahrzinas.	104—105	102—103
	Kursemes, 106/107 mahrz.	—	—
	Kursemes, 108/110 m.	—	—
	Widsemes, schahweti, 112/113 m.	—	—
Linsehklas:	7 mehru. Tendenze: meeriga.		
	Kreewu schahw., laba preze	188—190	185—188
	Widsemes, schahwetas	174—175	172—173
	Stepju	—	—
Ellas rauschi.	Tendenze: klusa.		
	Weetejee linsehklu	120—121	117—118
	Kreewu	113—114	111—112

Wisjaunakâs sinas.

Konstantinopolê, 10. now. Kahds pilsehtas eezirknis leesmâs. Daschâs weetâs kauj kristitos. Ahrsemneeki tuhkstoscheem brauz prom. Frantschu wehstneeks isteizees, ka starp Kreewiju un Austriju notikusi weenoschanâs. Eiropas karsch, laikam, buhs nowehrsts.

Peterburga. Puankarè lizis preekschâ Sasonowam, sasaukt Briselê konferenzi, kurâ peedalitos ari Balkanu walstis (ari Rumanija). „Ds. W."

Belgradê, 10. now. Donawas kawalerijas pulks nonahzis lihds Doiranas, kur atradàs turku karaspehka nodala un 1000 zilweki palkawneeka wadibâ. Dabujuschi sinat par serbu karaspehku atnahkschanu, eedsihwotaji apbrunojàs, sagrahba un sasehja turku palkawneeku un tad pasinoja serbeem, ka bes kawekleem war eenemt pilsehtu. Pehz tam serbi eenehma pilsehtu. Serbu preekschpulki, kuri karoja starp Strumiperju un Salonikeem, peenahza pee Salonikeem taî brihdî, kad pilsehta padewàs greeku tronamantineekam.

Konstantinoolê, 10. now. Pehz kara agentu un korespondentu weenprahtigas apleezibas, armijas duhscha gluschi saplakusi. Pazeltees ta wairs newarès. Armijâ nowehroti daschi saslimschanas gadijumi ar koleru. Starp saldateem plosas tifs un asinssehrga (definterija). Wakar no Tschataldschas atwesti 3000 slimneeki. Eewainoto skaits sneedsas lihds 28,000, no kureem 7500 weegli eewainotu atwesti schurp. Pahrejeem 20,500 smagi eewainoteem jamirst turpat neapkopteem uz kara lauka. Tschataldschas karaspehkâ usseetas daschas saswehrestibas. Sche diwi rezerwistu (redisu) pulki, tikko peenahkuschi no Anatolijas, atteizàs dotees uz kara lauku, ja reisê ar wineem nesuhtischot wilzeenu ar pahrtikas lihdsekleem.

Ihpaschneeze: „Latweeschu Literariskâ (Draugu) Beedriba."
Apgahdataja: Sabeedriba „Latweeschu Awises."
Atbildigais redaktors: N. Purinsch (Purinu Klâws).

Pasta eelâ Nr. 6
pretim Katrines eelai.
Telefons 602.
Peenem sobu slimneekus
ikdeenas no plkst. 9—1 deenâ un no plkst. 3—6 pehz pusdeenas.
Pagatawoju mahkſl. sobus ar un bes platiem, selta kronischus, skruhwes sobus, porz. un selta plombas.
Dts J. Arons.

Sobu slimneekus
peenemam katru deenu no pulksten 9 lihds 6. Sobus iswelk bes sahpem. Mahkſligi sobi ar waj bes platem. Wisadas plombas. Spez. selta sobu kroneem, porzelana un selta plombam. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.
S. Braude un P. Braude,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 11.

Peenem
sobu slimneekus
ikdeenas no 10 lihds 1 un no 3—6.
Spezialists selta sobu kroneem (Goldkronen) un ar tisti eeleekameem (Stiftszähne) bes platem.
Dentists M. Kaplans,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 31.

Peenemu sobu slimneekus ikdeenas no plkst 9½—1 un 4—6.
Spezialitate: eeleek mahkſligus sobus, porzelana plombas un iswelk sobus gluschi bes sahpêm. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.
Jelgawâ Leelajâ eelâ Nr 6.
Gutman-Rathans.

A. N. Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawâ, Pasta eelâ № 4, eeteiz wislabakâs papirosu tschaulites (hilses) is pascha auto-mech. fabrikas
„Sankt Gotthard",
starp tâm: koka kastitês par 250 gabalu, kâ ari Berlines 100 gab. ar labu mundstiki katrâ kastitê un „Zarskija" ar gihtu walsts ehrgli.
Smarschiga tabaka: Halis ¼ mahrz. 46 kap., ⅛ mahrz. 23 kap. Maikapara spezialtabaka: Swesda № 40, nepahrspehjama labuma. Papirosi wisas wairak peedrasitas sortes par lehtâm zenâm.
NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ eepirkschanas weeta.
Tabaka 3 sorte jau no 70 kap. mahrzina un zigarus no 7 rbl. 80 kap. no 1000 sahkot.

Selta pulksteni

pawisam nawa wajadsigi.
Selta pulksteni weetâ, kuri maksâ 200 rubku, peedahwajam weenigino Belgijas israksstit ihsta Belgijas jaunselta pulksteni (pahrwilkts ar beesu s. kahrtu) „Hronometr" sistemas kursch pehz sasona un grestuma — nawa isschkirams no selta pulksteni; schee wihreeschu pulksteni ir koti plahni, ar trim masiweem wahkeem, gahjeens uz 18 akmeneem, uswelkams 40 stund. reisi, — regulets gahjeens un sudraba ziparblate. Par labâm ihpaschibam garantê uz 10 gadeem. Maksâ tikai 4 rbl. 75 kap.; 2 pulksteni — 9 rbl. 20 kap. Israksteet, buhseet arweenu par to pateizigi. Par welti peeleek dubultigu jaunselta lehdi, kaistu breloku, seemeschka mazinu un premijas. Suhtischana un poschlina maksâ 50 kap. (uz Sibiriju — 85 k.) Pastellejumi teek issuhtiti uz pehzmaksu un bes eemaksas. Ar peeprasijumeem war greestees kreewu walodâ, weenigi pehz sche peelikstas adreses, kuru war isgreest uz stipri usihmet uz kuwera jeb wakejâs wehstules:

C. Weissbrodt,
ANTWERPEN — 13.
S. Weissbrodt,
ANTWERPEN — 13.
Boite — Postale 666. Belgia.

Par wehstuli uz Belgiju jamaksâ 10 kap.; pastkarti — 4 kap.

Akziju Sabeedribas
J. Hertel
apteeku pretschu pahrdotawâ
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.
Peedahwâ wisadas laukſaimneezibâ, dahrskopibâ un mahjſaimneezibâ wajadsigâs apteeku prezes.
Logu ruhtis wisados leelumos Ellas un wilnas krahsas, seepju sahli un klorkalki. — Parfimerijas un seepes.
Gumijas prezes.

Spirta kwehlgaisma
Katram nepeezeeschama. Kas par jauku gaismu!
Muhsu spezialitates:
Spirta laternas, Saecular un Sinumbra, pr. eelu, pagalmu, fabriku, darbnizu, weesnizu, kolu, slimnizu, krogu un wiswisadu telpu apgaismoschanas.
Spirta lampu degli peeweenojami katrai lampai.
Spirta karamàs, galda- un seenas lampas.
Spirta kroulukturi u. ampeles
Spirta patwahri un kafijas maschinas.
Spirta pletdselschi un kehki.
Spirta krahsnis un kamini.
Denaturets spirts.
Spirta patehrinsch neezigs, panahkumi leeliski.
Kreewu spirta fabrikantu sabeedribas nodala spirta isleetoschanai technisteem noluhkeem
Rigâ, leelâ Grehzineeku eelâ Nr. 25.
Muhsu Jelgawâ dabujams K. Feldmana un K. A. Klein kgu weikalos.
Katalogus issuhtam par welti.

Nr. 13. Kolonadu eelâ Nr. 13.
Atliktu pretschu ispahrdoschana.
Kungu apgehrbu drehbes.
Dahmu kleischu drehbes.
Dahmu bluhsu drehbes.
Dahmu kostimu drehbes,
Dahmu tuhki.
Kungu wirskrekli.
Krahgi.
Krawates.
Biksu lenzes.
Auto-schales.
Daschadi atlikumi,
J. Cäsarewitsch,
tuhku, manufakturas, audeklu un welas pahrdotawa.
Jelgawâ, Kolonadu eelâ Nr. 13.

Karlis Kahns, Jelgawâ,
Leelajâ eelâ Nr. 9. Telefons 893.
Wel as, un gultas welas audeklis,
serwjetes, segas, galda drehbes
kabatas drahnin as,
Eider duhnu stoffi,
Eider duhnu swahrki.
×1

Godalgo ar 5 selta un 3 sudraba medaleem.
Ministrijas goda diploms 1911. gadâ.
Grand Prix Romas isstahdê 1911. gadâ.
Skaistuma seepes „Ideal" 765.
Scho seepju leelais patehrejums ir labakâ leeziba, par winu augsto labumu.
Lai no maswehrtigeem pakaldarinajumeem issargatos, luhdsam pee pirkschanas labi eewehrot Nr. 765.
Dabonamas wisâs apteeku pretschu pahrdotawâs.
Seepju un parfimeriju fabrikas sabeedriba „Wenus".
Markowitz un Plöhn.

Zentral-moderneeziba
Rigâ,
Plettenberga eelâ Nr. 5,
telefons 20-60,
wehlas pirkt katru daudsumu
peena
par gada zenu 7 kap. stopâ.

Zaur scho laipni pasinoju, ka no 22. oktobra sch. g. mana tabakas magasina un tschaulischu fabrikis atradisees Pasta eelâ Nr. 4.
Par 22 gadi manai firmai dahwato ustizibu sirsnigi pateikdamees, luhdsu ari manâs jaunâs telpâs sawus apstellejumus turpinat, pee kam pilnwertigu prezi un laipnu apkalposchanu apsolu.
Augstzeenibâ
J. Gotthards,
Telefons 436.
Jelgawâ, oktobri 1912. g.

Jelgawas Laukſaimneez. Beedribas Krahschanas-Aisdoschanas Sabeedriba,

Jelgawâ, Katolu eelâ 44. Telefons 62.

Sabeedribas bilanze 30. septembrî 1912. g. 5,972,771 rub. 21 kap.

Sabeedribas bilanze bija:

1911. g.	31.	dezembrî	5,119,150 rub.	37 k.
1910. „	„	„	3,846,207 „	74 „
1909. „	„	„	3,012,856 „	54 „
1908. „	„	„	2,482,661 „	46 „
1907. „	„	„	1,946,968 „	24 „
1906. „	„	„	1,443,094 „	42 „
1905. „	„	„	999,767 „	74 „
1904. „	„	„	837,356 „	67 „
1903. „	„	„	645,640 „	01 „
1902. „	„	„	413,771 „	76 „
1901. „	„	„	230,608 „	68 „
1900. „	„	„	109,560 „	77 „

Sabeedribas kantors atwehrts darbdeenam no pulkst. 10—2 deenâ.

Sabeedriba maksâ par noguldijumeem 3—6%, rehkinot no noguldischanas deenas.

Par aisdewumeem aprehkina 6—8%.

Peeprasijumus pehz aisdewumeem isspreesch pirmdeenâs un zeturtdeenâs. Aisdewumi teek isseegti uz obligazijam (nekustinameem ihpaschumeem), wehrtspapireem un uz galwoschanu.

Noguldijumus war eesuhtit ari pa pastu waj zaur walstsbankas kantoreem un nodalam kâ ari rentejam uz Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedribas tekoscha rehkina Jelgawas renteja Nr. 63659. Eesuhtito naudu sanehmuse Sabeedriba isgatawo noguldijumu sihmi pehz noguldītaja wehleschanâs un to winam pa pastu issuhta. Uz noguldītaju wehleschanos ari noguldijumu prozentes teek pa pastu issuhtitas un tàpat ari pee noguldijuma atmaksas noguldītajam peenahzigâ summa war tikt pa pastu waj zaur renteju peesuhtita.

Walde: agronoms J. Bisseneeks, D. Kahnbergs un agronoms J. Brasda.

Печатать разрѣшается полиціею.
Te klaht 1 peelikums.
Drukatas Grahmatruhpn. Ekon. Sabeedr., agr. G. Landsberga drukatawâ.